

Gynekologi - Behandling av aborterte fostre

D48507

 Utgave:
1.03

 Gjelder fra:
06.05.2022

Side 1 av 3

Hensikt og omfang

- Sikre respektfull og ensartet håndtering av aborterte fostre
- Aborterte fostre omfatter materiale fra spontan- og provosert aborterte fostre inntil 22 fullgatte svangerskapsuker (154 dager)

Ansvar/målgruppe

- Gynekologer, sykepleiere og fagleder autopsi

Handling

Undersøkelse av fosteret

- Retningslinjene er ikke til hinder for nødvendig undersøkelse av fostre for å fastslå årsakene til sykdom. Sykehuset (legen) informerer kvinnen dersom det gjøres undersøkelser av fosteret.

Medisinsk forskning

- Retningslinjene er ikke til hinder for bruk av aborterte fostre til medisinsk forskning. I slike tilfelle skal det innhentes skriftlig samtykke fra kvinnen.

Abort før 12 uke

- Behandles som annet biologisk materiale

Abort etter 12 uke

- Fosteret gravlegges i en fellesgrav på den kirkegården familien sokner til. Dette får foreldrene mer informasjon om på patologisk avdeling.

Etter at kvinnen har abortert

NB Ved provosert abort, nemdbehandlet, vil underliggende punkter ikke være aktuelt

- Det anbefales at begge foreldre ser fosteret/ barnet ved spontanabort. Det er meget viktig for sorgbehandlingen.
- Forklar på forhånd hvor stort det er, kjønn, ev. misdannelser eller skader.
- Legg fosteret/barnet i en egnet eske/kiste (ikke pussbekken) med litt tøy i og dekk til med "dyne". Ta på det og snu det, tilby kvinnen/paret å berøre det. Bruk god tid. Paret kan gjerne ha fosteret/barnet inne hos seg ei stund alene om ønskelig.
- Hvis kvinnen aborterer på operasjonsstua, skal fosteret/barnet tilbake på sengeavdelingen igjen.
- Foreldrene bør få mulighet til å ta bilder av fosteret.

Etter at paret/kvinnen har sett barnet/fosteret

- Lag hjelpenummer på fosteret og klistre det på eske/kiste og fullmaktspapirer som følger med til patologisk avdeling. Dette for at det økonomiske skal være i orden i forhold til NAV, se [DIPS - Registrere ny pasient](#).
- Fosteret plasseres i eske/kiste og settes på kjølerom med kvinnens og fosterets navnelapp på.
- Fyll ut skjema for stell av mors med fosterets ID-lapp/hjelpenummer, bruk [Mors - Nedkjøring av den døde, følgeskjema](#)
- Fyll ut «MorsReg» på MinSide:

The screenshot shows the 'minSide' search interface. At the top, there's a search bar with 'Morsreg' entered. Below the search bar, there are search tips in Norwegian. A red arrow points from the text 'Fyll ut «MorsReg» på MinSide:' to the search bar. Another red arrow points from the text 'bruk Mors - Nedkjøring av den døde, følgeskjema' to the search results. The search results show a table with one entry:

Hjem	Tittel	MorsReg
Notatblokk	Obligatorisk	Nei
Siste	Fane	Ja
Tilganger	Lenke	MorsReg
Lokal KEK		

Mors registrering Sykehuset Innlandet HF

Ny registrering

Innlogget: S [redacted]

Pasientens navn

Fødselsnummer (evt. fødselsdato eller midlertidig nr)

Sted levert

Avdeling

Kommentar

- Registrer fosteret som død i DIPS, bruk [DIPS - Registrere MORS](#)
- Send med ferdig underskrevet Fullmaktsskjema av forelder; bruk [Fullmakt \(skjema\) - Barnegravferd og foster](#)
- Dokumenter fosterets vekt og kjønn

- Fyll ut skjema fra medisinsk fødselsregister (MFR); "Melding om avsluttet sv.skap etter 12. uke - Fødsel, dødfødsel, spontan abort"
- Påse at fanen «nemd» i svangerskapsavbrudd skjema er haket av dersom reservasjon mot personidentifisering etter Svangerskapsavbrudd etter abortloven § 2 tredje ledd bokstav c foreligger.
- Skal fosteret obduseres eller annet er avtalt med pårørende må det gis beskjed til patologisk avdeling ved autopsitekniker på vakttelefon 612 72173.
- Fosteret skal aldri legges på formalin. Morkake skal ligge på formalin.
- Ev. prøver for kromosonundersøkelse skal tas «ferske» på avdelingen og sendes direkte til Cytogenitikk, avdeling for medisinsk genitikk, OUS Ullevål, se [Fødsel - Intrauterin fosterdød, utredning](#)
- Obduksjonsbegjæring i DIPS rekvireres på fosterets hjelpenummer.

Andre ordninger kvinnen/foreldrene kan velge

- Kirkegård/minnegravlund ved aborter før 12. svangerskapsuke
- Fosteret behandles som annet biologisk materiale etter 12. svangerskapsuke
- Dersom kvinnen har valgt en annen håndtering enn den rutinemessige, skal opplysningene dokumenteres i pasientens journal.
- Dersom kvinnen/foreldrene ønsker det kan de få en minnestund ved minnelunden. Ta kontakt med lokal kirkeverge.

Referanser

SI/15.01.05-01	DIPS - Registrere MORS
SI/15.01.05-08	DIPS - Registrere ny pasient
SI/17.24-21	Fødsel - Intrauterin fosterdød, dødfødsel, utredning og oppfølging
SI/17.27.01-09	Mors - Nedkjøring av den døde, følgeskjema
SI/17.29-16	Fullmakt (skjema) - Barnegravferd og foster

Helsedirektoratet. Håndtering av aborterte fostre. [Internett] [hentet 23.02.2023] Sist faglig oppdatert: 20. desember 2019]. Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/abort-svangerskapsavbrudd-veileder-til-forskrift/handtering-av-aborterte-fostre>